

Colegiul disciplinar
de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii
HOTĂRÂRE

27 martie 2020
Nr. 89/3

mun. Chișinău

Completul de examinare a contestațiilor nr.1 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componența:

Președinte	Cobzac Elena
Membrii	Pulbere Ruxanda Botnaru Stela

examinând în ședință închisă contestația declarată de către Gîndac Dinu împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 99s-136 p/m din 14 februarie 2020, emise pe marginea sesizării depuse la 30 ianuarie 2020 asupra acțiunilor judecătorului Eremciuc Ghenadie de la Judecătoria Bălți (sediul Central)-,

CONSTATĂ:

1. Argumentele sesizării.

La data de 30 ianuarie 2020, în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit sesizarea înaintată de Gîndac Dinu, prin care se solicita tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Eremciuc Ghenadie de la Judecătoria Bălți (sediul Central).

În motivarea sesizării înaintate Gîndac Dinu a invocat că, s-a adresat la Judecătoria Bălți, sediul (Central) cu o cerere privind urgentarea examinării cauzei penale, care, fiind repartizată judecătorului Judecătoriei Bălți (sediul Central) Eremciuc Ghenadie la data de 11.01.2020, a fost examinată de acesta la data de 22.01.2020, prin încheierea judecătorului fiind respinsă.

A reiterat autorul sesizării că, deși a expediat cererea la data de 10.01.2020, zi de vineri, judecătorul a indicat în încheierea sa că, cererea a fost depusă la 11.01.2020, zi de sâmbătă, care, de altfel, nu a fost declarată zi oficial lucrătoare pentru anul 2020.

Mai mult, deși norma de la art. 20 Cod de procedură penală prevede un termen de 5 zile lucrătoare pentru examinarea unor astfel de cereri și legiuitorul nu a prevăzut necesitatea prezentării de către procuror a unei note pe marginea cauzei penale, judecătorul a examinat-o într-un termen de 8 zile lucrătoare, motivând în încheiere că a examinat cererea la data de 22.01.2020, deoarece la data respectivă procurorul a prezentat cauza penală nr. 2018790042, argument ce urmează a fi apreciat critic, în măsura în care judecătorul nu a emis o încheiere interlocutorie pe numele procurorului.

A mai menționat Gîndac Dinu că, în calitate de parte vătămată în cauza penală dată a oferit toată informația necesară pentru o examinare eficientă și într-un termen cât mai scurt a circumstanțelor cauzei, a depus un șir de cereri, soluționarea cărora ar fi condiționat o examinare mai eficientă a plîngerii lui, care însă nu au fost luate în considerație, iar judecătorul, fără a face referire la careva acțiuni efectuate de către organul de urmărire penală, a reiterat doar faptele invocate de el în cerere, lăsându-le fără o careva argumentare.

La fel, a indicat autorul sesizării că, a apreciat faptul că judecătorul ține cont de practica CtEDO la motivarea soluțiilor sale, doar că în încheierea din data de 22.01.2020, a făcut referire la o cauză a CtEDO care nu este aplicabilă speței, fiind una civilă, pentru care sunt relevante termene de examinare mult mai îndelungate decît în cazul cauzelor penale.

Astfel, prin atitudinea sa judecătorul i-a neglijat total drepturile și interesele ca parte în proces, iar expunerea circumstanțelor de fapt fără o analiză a temeiurilor de drept aplicabile cazului demonstrează o desconsiderare totală a plîngerii lui din partea acestuia.

A solicitat autorul sesizării tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Eremciuc Ghenadie de la Judecătoria Bălți (sediul Central) în temeiul art.4 alin.(1) lit.c), lit.g), lit.i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

2. Poziția Inspecției Judiciare.

Examinând temeiurile expuse în sesizare, pentru tragerea la răspunderea disciplinară a judecătorului Eremciuc Ghenadie de la Judecătoria Bălți (sediul Central), prin prisma normelor legale aplicabile, Inspecția judiciară, prin decizia sa nr. 99s-136 p/m din 14 februarie 2020, a respins ca neîntemeiată sesizarea înaintată de Gîndac Dinu cu privire la tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Eremciuc Ghenadie de la Judecătoria Bălți (sediul Central), pe motiv că în urma verificărilor efectuate, nu au fost stabilite în acțiunile judecătorului vizat fapte, care ar putea fi încadrate conform art.4 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25.07.2014.

3. Argumentele contestației.

Împotriva deciziei Inspecției judiciare nr. 99s-136 p/m din 14 februarie 2020, Gîndac Dinu a declarat contestație și, manifestându-și dezacordul cu decizia data, a reiterat în detaliu circumstanțele expuse în sesizare, invocând suplimentar următoarele: este eronată concluzia inspectorului-judecător că cererea a fost depusă la data de 11.01.2020; inspectorul-judecător, constatând că încheierea a fost emisă la 22.01.2020, nu a prezentat careva argumente legale sau prevederi legale, care ar fi întemeiat concluzia că, în situația dată nu au fost admise careva încălcări, or legiuitorul a prevăzut un termen doar de 5 zile la examinarea unor astfel de cereri; motivarea inspectorului-judecător cu privire la lipsa unei pârghii legale de imixiune în soluția judecătorului nominalizat, este expusă în afara temeiurilor invocate în sesizarea înaintată; este neîntemeiată opinia inspectorului-judecător cu privire la faptul că, odată ce *"lipsește un act de justiție al instanței ierarhic superioare, prin care ar fi constatat faptul că, la examinarea cauzei au fost comise încălcări a legislației sau acțiuni ce ar constitui abateri disciplinare"*, nu poate fi constatată admiterea de către judecător a abaterii disciplinare, or încheierea emisă de judecătorul Eremciuc Ghenadie nici nu poate fi contestată conform legii la instanța ierarhic superioară, ceea ce este o modalitate de eschivare a judecătorului de la răspunderea disciplinară pentru abaterile comise.

La fel, și-a manifestat dezacordul cu concluzia inspectorului-judecător despre lipsa abaterii disciplinare prevăzute de art. 4 alin.(1) lit. c), i) Legii nr. 178 din 25.04.2014, considerând-o eronată.

Totodată, a considerat lipsită de orice temei concluzia inspectorului-judecător asupra faptului că, la caz nu a fost probat faptul încălcării termenului de redactare a încheierii emise, or în cazul în care judecătorul a primit cererea spre examinare la 11.01.2020, dar s-a expus pe marginea acesteia doar la 22.01.2020.

Mai mult, deși a invocat asupra faptului că, în motivarea soluției adoptate, judecătorul s-a referit la o hotărâre a CtEDO care nu este aplicabilă speței, inspectorul-judecător nu a argumentat în nici un mod faptul dat.

A solicitat autorul contestației anularea deciziei cu privire la respingerea sesizării din 14 februarie 2020, constatarea admiterii de către judecătorul Eremciuc Ghenadie de la Judecătoria Bălți (sediul Central) a abaterilor disciplinare prevăzute la art. 4 alin.(1) lit. b), c), g), i), j) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25.07.2014 și tragerea la răspunderea disciplinară a judecătorului menționat în temeiul normei respective.

4. Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor.

Potrivit art. 27 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014 *"Completele de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar (în continuare – complete de contestație) verifică contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizărilor"*.

În conformitate cu prevederile art. 28 alin.(1) din Legea nr. 178/25.07.2014 *"Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă"*, iar conform alin.(3) lit. b) din norma menționată *"Completele de contestație decid respingerea contestației ca neîntemeiate"*.

Art. 29 alin.(3) din Legea indicată supra stipulează că *"Hotărârea privind respingerea contestației împotriva deciziei Inspecției judiciare de respingere a sesizării este definitivă"*.

Analizând temeiurile invocate în contestație și materialele administrate, precum și decizia Inspecției judiciare ce se contestă, Completul de examinare a contestațiilor conchide că contestația declarată urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Din materialele prezentate se constată că, petiționarul Gîndac Dinu nu este de acord cu constatările Inspecției judiciare, menționând caracterul superficial și formal al acesteia, cu eșuarea sarcinii stabilirii faptelor imputate judecătorului și insistând asupra faptului că acțiunile judecătorului Eremciuc Ghenadie sunt contrare legii, dau dovadă de incompetența judecătorului ce au dus la încălcarea termenului de redactare a actului judecătoresc.

Completul de examinare a contestațiilor menționează că, în contestație petiționarul nu a invocat careva argumente noi, neverificate de Inspecția Judiciară, care ar servi drept temei pentru anularea deciziei contestate, conform căreia s-a constatat întemeiat că faptele expuse în sesizare nu întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute la art.4 alin.(1) Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25.07.2014.

Din materialele cauzei rezultă că, potrivit informației din Programul Integral de Gestionare a Dosarelor la 11.01.2020 partea vătămată Gîndac Dinu a înaintat cerere privind accelerarea urmăririi penale, în cadrul cauzei penale nr.2018790042, în motivarea căreia a indicat că, la 23.07.2015, a depus o sesizare organului de urmărire penală, prin care a solicitat tragerea la răspundere penală a lui Surdu Nicolae, care la 12.04.2012, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul acordării unui împrumut în sumă de 6000,00 euro, a însușit încăperea cu numărul cadastral 7121211.250.01, cauzându-i o pagubă materială în proporții deosebit de mari în sumă de 382 000,00 lei.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Bălți (sediul Central) Eremciuc Ghenadie din data de 22.01.2020 cererea lui Gîndac Dinu privind accelerarea urmăririi penale a fost respinsă ca fiind nefondată, încheierea fiind irevocabilă.

Acestea fiind constatate, Completul de examinare a contestațiilor notează că, art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor a stabilit expres și în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare.

Astfel, se constată că, pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu subzistă și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Potrivit art. 4 alin. (1) lit.c) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, constituie abatere disciplinară acțiunile judecătorului în procesul de înfăptuire a justiției care fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente.

Cu privire la acest temei de răspundere disciplinară a judecătorilor, Completul de examinare a contestațiilor menționează că, incompetența profesională gravă și evidentă

presupune acțiuni care ar demonstra lipsă de cunoștințe sau de practică într-un anumit domeniu, la caz în domeniul de aplicare a legilor, a practicii unitare în speța care se soluționează. Aceasta poate însemna o ignoranță, o neștiință a unor legi evident cunoscute, o aplicare absolut irelevantă, o lipsă a puterii legale de a îndeplini o anumită atribuție etc.

Cu referire la temeiul prevăzut la art. 4 alin.(1) lit. g) din Legea Completul de examinare a contestațiilor menționează că, norma dată prevede fapta de încălcare, din motive imputabile judecătorului, a termenelor de îndeplinire a acțiunilor de procedură, inclusiv a termenelor de redactare a hotărârilor judecătorești și de transmiterea a copiilor acestora participanților la proces, dacă aceasta a afectat în mod direct drepturile participanților la proces sau ale altor persoane.

În temeiul normei prevăzute de art.4 alin.(1) lit.i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, ca încălcare a normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției, se subînțeleg acele norme imperative, care impun o anumită conduită, de la care ele nu pot deroga, adică nu pot fi stabilite alte reguli pentru raportul lor juridic decât cele impuse. Prin norme imperative se poate cere săvârșirea unei acțiuni sau abținerea de la săvârșirea unei acțiuni, prin obligarea la un comportament de la care subiecții de drept nu se pot abate.

Astfel, normele de drept imperative sunt acelea care impun subiecților de drept o acțiune sau le obligă la o abstențiune, care stabilesc o conduită univocă și strict determinată la care subiectul de drept este obligat sau care îi este interzisă subiectului de drept și care, sub sancțiune, nu permite să se deroge de la ele sau să nu le aplice. Sub aspectul laturii subiective, pentru a se reține existența abaterii disciplinare prevăzute la art.4 alin.(1) lit.i) din Legea sus menționată, este necesar ca judecătorul cu intenție să urmărească scopul încălcării normei imperative ale legii.

Așa dar, cercetând materialele examinate Completul de examinare a contestațiilor consideră cu certitudine că abordările petiționarului de existență în acțiunile judecătorilor vizate a temeiurilor de abateri disciplinare prevăzute la art. 4 alin.(1) lit.c), lit.g) și i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, sunt neîntemeiate, iar faptele invocate nu pot fi încadrate ca temei de abateri disciplinare.

Completul de examinare a contestațiilor menționează că, de fapt, din analiza materialelor cauzei se constată indubitabil că, faptele invocate de către petiționar se rezumă la nemulțumirea acestuia cu termenul de examinare a cererii cu privire la accelerarea urmăririi penale și cu unele aspecte ce țin de motivare a actului judecătoresc prin care a fost soluționată cererea respectivă.

În acest sens este de reținut faptul că, potrivit art. 20 alin.(1)-(2) Cod de procedură penală ” urmărirea penală și judecarea cauzelor penale se face în termene rezonabile. Criteriile de apreciere a termenului rezonabil de soluționare a cauzei penale sînt: 1) complexitatea cazului; 2) comportamentul participanților la proces; 3) conduita organului de urmărire penală și a instanței de judecată; 3¹) importanța procesului pentru cel interesat; 4) vîrsta de pînă la 18 ani a victimei”, iar conform alin. (5)-(6) normei respective ”în situația în care, la efectuarea urmăririi penale sau la judecarea unei cauze concrete, există pericolul încălcării termenului rezonabil, participanții la proces pot adresa judecătorului de instrucție sau, după caz, instanței care judecă în fond cauza o cerere privind accelerarea urmăririi penale sau a procedurii de judecare a cauzei. Examinarea cererii se face în absența părților, în termen de 5 zile lucrătoare, de către judecătorul de instrucție sau, după caz, de către un alt judecător sau de un alt complet de judecată decît cel care examinează cauza. Judecătorul de instrucție sau instanța decide asupra cererii din alin.(5) printr-o încheiere motivată, prin care fie că obligă organul de urmărire penală sau, după caz, instanța care judecă în fond cauza să întreprindă un act procesual,

stabilind, după caz, un anumit termen pentru accelerarea procedurii, fie că respinge cererea. Încheierea nu se supune nici unei căi de atac”.

Totodată, art. 300 alin. (3¹) Cod de procedură penală prevede că ”judecătorul de instrucție examinează cererile privind accelerarea urmăririi penale”, iar art. 313 alin.(4) Cod de procedură penală stabilește modalitatea de examinare a plîngerii împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitate specială de investigații, și anume că ” plîngerea se examinează de către judecătorul de instrucție în termen de 10 zile, cu participarea procurorului și cu citarea persoanei care a depus plîngerea, precum și a persoanelor ale căror drepturi și libertăți pot fi afectate prin admiterea plîngerii. Neprezentarea persoanei care a depus plîngerea și/sau a persoanelor ale căror drepturi și libertăți pot fi afectate prin admiterea plîngerii nu împiedică examinarea acesteia. Procurorul este obligat să prezinte în instanță materialele corespunzătoare. În cadrul examinării plîngerii, procurorul și persoana care a depus plîngerea, precum și persoanele ale căror drepturi și libertăți pot fi afectate prin admiterea plîngerii dau explicații”.

Așa dar, raportând normele legale menționate la situația din speță, precum și luând în considerație că la examinarea cererii privind accelerarea urmăririi penale judecătorul examinează existența pericolului încălcării termenului rezonabil de efectuare a urmăririi penale, printre criteriile de apreciere a căruia sînt complexitatea cazului, comportamentul participanților la proces, precum și conduita organului de urmărire penală, Completul de examinare a contestațiilor concluzionează că argumentul judecătorului Eremciuc Ghenadie de la Judecătoria Bălți (sediul Central) cu privire la necesitatea prezentării de către procuror a cauzei penale nr. 2018790042 este întemeiat.

În această ordine de idei, Completul de examinare a contestațiilor subliniază că inspectorul-judecător întemeiat a respins ca declarative argumentele petiționarului cu privire la incompetența profesională gravă și evidentă a judecătorului și încălcarea de către acesta a termenului de examinare a cererii privind accelerarea urmăririi penale și redactare a actului judecătoresc, or judecătorul vizat a examinat cererea în termen de o zi, expunându-se prin încheiere motivată.

Cât privește dezacordul petiționarului cu unele aspecte ce țin de motivarea actului judecătoresc Completul de examinare a contestațiilor menționează că, potrivit principiilor generale nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise, or, expunerea asupra legalității și temeiniciei unei hotărâri judecătorești, se află în competența exclusivă a instanțelor judecătorești ierarhic superioare.

Curtea Constituțională în hotărârile nr.28 din 14.12.10, nr.9 din 28.06.12 și nr.12 din 28.03.17, precum și în altele, a reiterat că independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și în modul de gândire a judecătorului, decât prin procedurile judiciare stabilite. Simpla interpretare a legii, stabilire a faptelor sau apreciere a probelor de către judecători pentru a soluționa cauzele nu trebuie să genereze răspunderea civilă, penală sau disciplinară, chiar și în caz de neglijență ordinară, că doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetat sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni.

Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în Avizul nr.18(2015) a afirmat că sarcinile de interpretare a legii, de analizare a probelor și de evaluare a faptelor, îndeplinite de un judecător pentru a soluționa cazurile, nu trebuie să dea naștere la răspunderea judecătorului decât în cazuri de rea-credință, culpă sau neglijență gravă dovedită.

În această ordine de idei, Completul de examinare a contestațiilor reține ca întemeiată concluzia inspectorului-judecător că în procesul verificării disciplinare pe marginea sesizărilor nu s-au constatat acțiunile ale judecătorului în procesul de îndeplinire a justiției care fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente, încălcarea legii intenționat sau ca urmare a unei neglijențe grave de către judecătorul vizat, precum și încălcarea termenelor de redactare a hotărârilor judecătorești, fapt ce a exclus încadrearea acțiunilor acestora sub aspect disciplinar.

Astfel, în lipsa constatării careva fapte ce ar indica că, în acțiunile judecătorului Eremciuc Ghenadie de la Judecătoria Bălți (sediul Central) persistă elemente ale abaterilor disciplinare prevăzute de art.4 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Inspekția judiciară întemeiată a adoptat soluția anunțată de respingere a sesizării, decizia fiind una legală și întemeiată, fapt ce condiționează respingerea contestației ca neîntemeiate.

Prin prisma celor expuse, conform art. 27-28 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar,-

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge contestația declarată de către Gîndac Dinu împotriva Deciziei Inspekției judiciare nr. 99s-136 p/m din 14 februarie 2020, emise pe marginea sesizării depuse la 30 ianuarie 2020 asupra acțiunilor judecătorului Eremciuc Ghenadie de la Judecătoria Bălți (sediul Central).

Hotărârea este definitivă, se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte	/semnătura/	Cobzac Elena
Membrii	/semnătura/	Pulbere Ruxanda
	/semnătura/	Botnaru Stela